

Кривоніс Максим

*аспірант кафедри загального мовознавства і романо-германської філології,
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
викладач кафедри східних мов та міжкультурної комунікації,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Харків, Україна*

СИМУЛЯЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ У КУРСІ ПОСЛІДОВНОГО ПЕРЕКЛАДУ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

Цифрова трансформація освіти вимагає модернізації контрольних заходів у процесі підготовки перекладачів-синологів. У межах курсу «Основи усного послідовного перекладу з китайської мови та техніки нотування» традиційний письмовий переклад тексту з листа не відображає психофізичну готовність здобувача вищої освіти до реальної роботи. У цьому дослідженні обґрунтовано оптимізовану структуру підсумкового контрольного заходу, що базується на імітації ділових перемовин (бізнес, політичні виступи, галузь машинобудування) та поєднує усно-симуляційне оцінювання з автономним письмовим перекладом з листа.

Дослідження спирається на розроблену нами триетапну систему вправ із залученням EdTech-інструментів [1]. Методологічну базу становлять праці Л. Черноватого та Є. Червінко щодо етапності формування перекладацької компетентності [2], когнітивна модель інтерпретації китайського повідомлення О. Попової [3], а також стратегії фіксації інформації Дж. Ліу та Л. Лі [4].

Запропонована модель контрольного заходу передбачає виконання здобувачами двох автономних практичних завдань (40 балів):

Завдання 1. Усний послідовний переклад виступу китайського спікера з веденням нотаток (макс. 20 балів). Присутність здобувачів фіксується в режимі відеоконференції Zoom/Teams. Під час симуляції переговорів (аудіо-або відеофрагмент знаходиться на платформі Moodle) здобувач здійснює переклад китайського мовленнєвого потоку (говоріння з паузами по 10–20 сек.). Процес записується на аудіо для фіксації темпу, слів-філерів, пауз і маркерів когнітивного перевантаження. Здобувач здійснює перекладацьке нотування у блокуванні за принципами ступінчасто-діагональних вертикальних колонок за схемою: «теза – деталі – приклади – наслідки». Для оцінювання на платформі Moodle здобувач завантажує комплекс матеріалів: аудіозапис виступу та фотоаркуш із нотатками. Критерії оцінки включають: адекватність передачі змісту (10 балів), ефективність застосування техніки скоропису (5 балів) та якість мовленнєвого оформлення і темп (5 балів).

Завдання 2. Письмовий переклад на іноземну мову (макс. 20 балів). Передбачає автономний переклад речень або фрагментів тексту з української

мови на китайську. Завдання дозволяє об'єктивно виміряти навички ієрогліфічного письма, орфографічну та граматичну грамотність, точність підбору термінологічних еквівалентів і вміння конструювати рамкові синтаксичні структури. Для оцінювання надається фотокопія роботи. Критерії оцінки включають: лексико-термінологічну точність (10 балів), граматичну та ієрогліфічну нормативність (10 балів).

Експертний аналіз та зворотний зв'язок. Отриманий комплекс матеріалів (аудіозапис, документ з перекладацьким скорописом, письмове завдання 2 підлягає оцінюванню з боку викладача. За допомогою EdTech-платформ чи ШІ-інструментів аналізу мовлення (Elevenlabs, Turboscribe, Transkriptor, Otter) викладач створює розширену стенограму порівняння з еталонним текстом, здійснює первинне маркування лексичних невідповідностей, оцінює письмовий переклад і передає матеріали здобувачу для саморефлексії. Здобувач самостійно відмічає причини збоїв (когнітивне перевантаження, лексичні лакуни, графічні затримки під час нотування), оптимізує власну систему символів і зазначає свої помилки в інтерактивній таблиці самооцінювання в хмарному середовищі Google Drive.

Оптимізація структури контролю у поєднанні з двоетапним зворотним зв'язком і залученням сучасних засобів автоматичної транскрипції забезпечує якісну оцінку інструментальних, стратегічних і психофізичних субкомпетентностей майбутнього перекладача.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кривоніс М. І., Лахмотова Ю. В. Інтеграція EdTech у викладання усного послідовного перекладу з китайської мови та техніки нотування. *Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка»)*. 2025. № 6(52). С. 629–643. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-6\(52\)-629-643](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-6(52)-629-643).
2. Черноватий Л. М., Червінко Є. В. Система вправ для навчання послідовного перекладу з опорою на систему перекладацького скоропису. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2013. С. 338–347.
3. Попова О. В. Підготовка майбутніх перекладачів китайської мови у вищій школі : навч. посібник. Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2016. С. 11-26.
4. Liu, J., & Li, L. (2016). Note-taking strategies in English-Chinese consecutive interpreting: Teaching and practice. *International Journal of Humanities and Social Science*, 6(9), 62–69. <https://www.ijhssnet.com/journal/index/3615>